

A SIS HASZNÁLATA A JOGELLENESEN TARTÓZKODÓK VISSZAKÜLDÉSE CÉLJÁBÓL

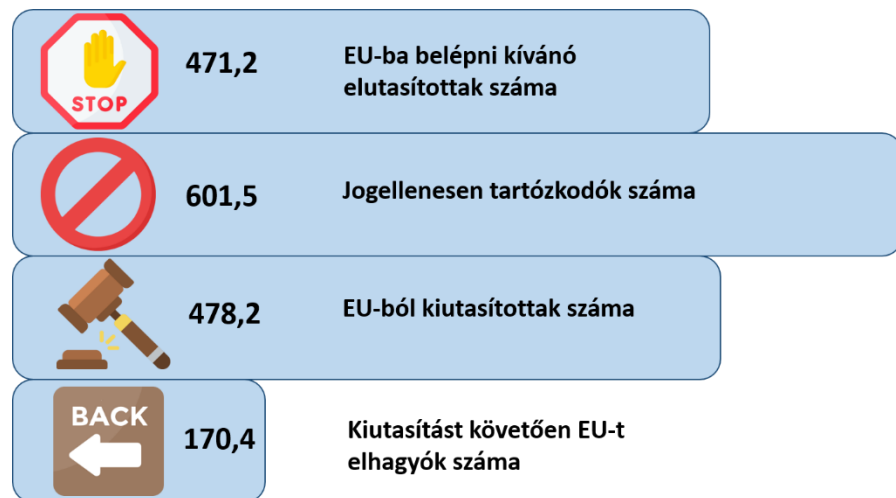
- A 2018/1861 és a 2018/1862 rendelet alapítja meg a Schengeni Információs Rendszer (SIS) létrehozásának, működésének és használatának feltételeit.
- **Jogellenes tartózkodás:** harmadik országbeli állampolgár jelenléte a tagállam területén, aki a Schengeni határellenőrzési kódexben meghatározott beutazási feltételeknek, vagy az adott tagállamban érvényes egyéb beutazási, tartózkodási vagy letelepedési feltételeknek nem, vagy már nem felel meg.
- A SIS-be bevitt, kiutasításra vonatkozó figyelmeztető jelzések és az azokkal kapcsolatos kiegészítő információk cseréje segíti a hatóságokat a kiutasítási határozatok végrehajtásához szükséges intézkedések meghozatalában.
- **Kiutasítás/visszaküldés:** visszatérési folyamat, függetlenül attól, hogy a visszatérési kötelezettség önkéntesen vagy kitoloncolás útján történik:
  - a származási országba;
  - egy tranzit országba közösségi vagy kétoldalú visszafogadási megállapodásoknak vagy egyéb megegyezéseknek megfelelően;
  - más harmadik országba, ahova a harmadik országbeli állampolgár önkéntesen vissza kíván térni, és amely őt befogadja.

Az Infojegyzet információt kíván nyújtani a Schengeni Információs Rendszer (SIS) keretében történő információcserével összefüggő egyes törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló [T/10093.számú javaslat](#)hoz.

A szabályozás háttere

Az [európai migrációs stratégia](#) egyik lényeges elemét képezi azon harmadik országbeli állampolgárok hatékony visszatérésének elősegítése, akik nem jogosultak az Unió területén tartózkodni. A visszatérési politikát a [2008/115/EK irányelv](#) (visszatérési irányelv) szabályozza, amely megállapítja azokat a közös normákat és eljárásokat, amelyeket a tagállamokban a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok (a továbbiakban jogellenesen tartózkodók) visszatérésével kapcsolatban kell alkalmazni.

1. ábra: Harmadik országbeli állampolgárok, 2018, EU-28, ezer fő, kerekített érték

Forrás: [Infoszolg/ Eurostat 2020\[migr_eirfs\] \[migr_eiord\] \[migr_eirtn\]\[migr_eipre\]](#)

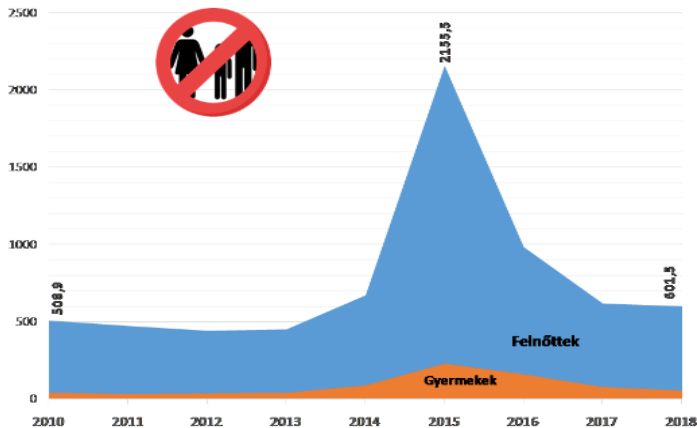
2018-ban 3 százalékkal volt kevesebb jogellenesen tartózkodó az EU-ban, mint 2017-ben. A legtöbben Németországban, Franciaországban, Görögországban és Spanyolországban tartózkodtak, az összes jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgár 68 százalékát adva.

A tagállamok nehézségekkel küzdenek és akadályokkal szembesülnek a kiutasítási eljárások során a kiutasítási határozatok végrehajtásában. A Bizottság a visszaküldés hatékonyságának biztosítása érdekében 2017-ben megújította a visszatérésre vonatkozó [cselekvési tervét, ajánlást](#) fogadott el a tagállamok által hozandó intézkedésekre, valamint elfogadta a felülvizsgált [Visszatérési kézikönyvet](#).

Mivel nem létezik uniós szintű rendszer a tagállamok által a visszatérési irányelvnek megfelelően kiadott kiutasítási határozatokkal kapcsolatos információk megosztására, valamint annak ellenőrzésére,

hogyan az ilyen határozatok hatálya alá tartozó személyek valóban elhagyták-e a tagállamok területét, az Európai Parlament és Tanács elfogadta a [2018/1860 rendeletet](#), amely lehetővé teszi a [Schengeni Információs Rendszert \(SIS\)](#) használó tagállamok közötti információ-megosztást e tekintetben.

1. ábra: Jogellenesen tartózkodók száma, EU-28, ezer fő, kerekített érték

Forrás: [Infoszolg/eurostat 2020 \[migr_eipre\]](#)

A 2018/1860 RENDELET

A rendelet meghatározza azokat a feltételeket és eljárásokat, amelyek a tagállamok által hozott kiutasítási határozatok hatálya alá tartozó harmadik országbeli állampolgárokkal kapcsolatos figyelmeztető jelzéseknek a [2018/1861 rendelettel](#) létrehozott SIS-be történő bevitelére, kezelésére, valamint az ilyen figyelmeztető jelzésekkel kapcsolatos kiegészítő információk cseréjére vonatkoznak.

A rendelet **nem érinti a visszatérési irányelv hatályát.**

Harmadik országbeli minden olyan személy, aki nem uniós polgár (a Szerződés 17. cikkének (1) bekezdése), **és nem rendelkezik a szabad mozgás uniós jogával** (Schengeni határellenőrzési kódex 2. cikkének 5. pontja). Nem harmadik országbeli állampolgár:

- az uniós polgár;
- az EGT/Svájc állampolgárságával rendelkező személyek;
- a szabad mozgáshoz való joggal élő uniós polgárok családtagjai;

- az EGT/Svájc uniós polgárokkal azonos szabad mozgáshoz való joggal élő állampolgárainak családtagjai.

FIGYELMEZTETŐ JELZÉS

A figyelmeztető jelzés a SIS-be bevitt **adatállomány, amely a hatóságok számára lehetővé teszi, hogy egy fogyanatosítandó egyedi intézkedés céljából valamely személyt azonosítsanak.** A jelzések csak az érintettek személyazonosságának megállapításához szükséges adatokat tartalmazhatják.

A SIS-be bevitt, visszaküldést elrendelő figyelmeztető jelzés **önmagában nem jelenti a tagállamokban tartózkodó harmadik országbeli állampolgár jogállásának megállapítását**, különösen nem a SIS-be a visszaküldést elrendelő figyelmeztető jelzést bevitt tagállamtól eltérő tagállamokban.

Figyelmeztető jelzést kell bevinni:

- a kiutasítási határozat meghozatalát követően haladéktalanul, kivéve, ha a személy kitoloncolás előtti idegenrendészeti őrizetben van, vagy ha a határozatot a tagállam külső határán hozzák meg, és azt azonnal végrehajtják; vagy
- ha a határozat címzettje olyan harmadik országbeli állampolgár, akinek a [2016/399 rendelettel](#) összhangban megtagadták a beléptetését; vagy
- arra a személyre, akit az illetékes hatóságok valamely tagállam külső határának szárazföldi, tengeri vagy légi úton történő szabálytalan átlépése kapcsán fogtak el vagy tartóztattak fel, és aki ezt követően nem kapott engedélyt vagy jogot az adott tagállamban való tartózkodásra;
- olyan harmadik országbeli állampolgárra, akit a nemzeti jog szerint büntetőjogi szankcióként vagy büntetőjogi szankció következményeként utasítanak ki; vagy
- arra, aki kiadatási eljárás alatt áll.

A figyelmeztető jelzésben fel kell tüntetni az önkéntes távozásra megállapított határidőt, annak meghosszabbítását, a határozat felfüggesztését vagy a kitoloncolás elhalasztását.

A 2018/1861 rendeletről eltérve adatok továbbíthatók a figyelmeztető jelzést kiadó tagállam beleegyezésével harmadik országok számára, ha az adat célhoz kötött (visszaküldés céljából azonosítás és úti okmány kiállítás) és erről a harmadik országbelit tájékoztatták.

ELJÁRÁSOK

A. Konzultáció

I. A külső határokon be-/kiutazáskor kapott találat esetén

Ha a harmadik országbeli egy tagállam külső határán keresztül hagyja el az EU-t, ez a végrehajtó tagállam kiegészítő információk révén közli a figyelmeztető jelzést kiadó tagállammal a visszatérés (távozás) tényét. A figyelmeztető jelzést kiadó tagállam törli a jelzést, és ha szükséges beutazási tilalmat visz be a rendszerbe. Ha a harmadik országbeli az EU külső határán utazik be, és ez a tagállam figyelmeztető jelzést talál a SIS-ben, amihez beutazási tilalom is társul, akkor azonnal tájékoztatja a figyelmeztető jelzést kiadó tagállamot, aki törli a kiutasításra vonatkozó jelzést és beutazási és tartózkodási tilalmat elrendelő jelzést visz be.

Ha beutazási tilalom nem társul a figyelmeztető jelzéshez, akkor a végrehajtó tagállam azonnal tájékoztatja a jelzést kiadó tagállamot, hogy az a jelzést haladéktalanul törölni tudja. A beutazásra vonatkozó határozatot a végrehajtó tagállam hozza meg.

II. Tartózkodási engedéllyel vagy hosszú távú tartózkodásra jogosító vízummal rendelkező harmadik országbelire vonatkozó találat esetén

Ha valamely tagállam egy másik tagállam által megadott tartózkodási engedéllyel vagy vízummal rendelkező személyre valamely tagállam által bevitt kiutasításra vonatkozó jelzést kap, a végrehajtó tagállam tájékoztatja a jelzést kiadó tagállamot, amely megindítja az utólagos konzultációt, s a végeredményről értesíti a figyelmeztető jelzést kiadó tagállamot.

B. Előzetes konzultáció

I. Tartózkodási engedély vagy a hosszú távú tartózkodásra jogosító vízum megadása vagy meghosszabbítása előtt

Ha egy tagállam tartózkodási engedély vagy hosszú távú tartózkodásra jogosító vízum megadását/meghosszabbítását tervezi olyan harmadik országbeli állampolgárnak, aki egy másik tagállam által bevitt kiutasításra vonatkozó figyelmeztető jelzés hatálya alatt áll, amelyhez beutazási tilalom is társul, az érintett tagállamok kiegészítő információk cseréje révén konzultálnak egymással. A figyelmeztető jelzést kiadó tagállam 10 napon belül válaszol a megkeresésre. Ha nem válaszol, azt úgy kell tekinteni, hogy nincs kifogása a tartózkodási engedély vagy a hosszú távú tartózkodásra jogosító vízum megadása, meghosszabbítása ellen. Határozathozatal során a tartózkodási engedélyt/vízumot megadó tagállam figyelembe veszi a figyelmeztető jelzést kiadó tagállam határozatának alapjául szolgáló indokokat, és mérlegeli a közrendet vagy a közbiztonságot fenyegető minden olyan veszélyt, amelyet az érintett harmadik országbeli állampolgárnak a tagállamok területén való jelenléte idézhet elő. Határozathozatalról értesíti a figyelmeztető jelzést kiadó tagállamot. A figyelmeztető jelzést kiadó tagállam törli a kiutasításra vonatkozó figyelmeztető jelzést. Ha figyelmeztető jelzéshez nem társul beutazási tilalom, a tartózkodási engedélyt/vízumot megadó tagállam haladéktalanul tájékoztatja a figyelmeztető jelzést kiadó tagállamot, amely haladéktalanul törli a kiutasításra vonatkozó figyelmeztető jelzést.

II. Kiutasításra vonatkozó figyelmeztető jelzés bevitele előtt

Ha egy tagállam egy másik tagállam által kiadott érvényes tartózkodási engedéllyel vagy hosszú távú tartózkodásra jogosító vízummal rendelkező harmadik országbeli állampolgárral szemben határozatot hozott és kiutasításra vonatkozó figyelmeztető jelzés bevitelét mérlegeli, az indokok megjelölésével erről tájékoztatja a másik tagállamot. Ez utóbbi tagállam figyelembe véve minden olyan közbiztonságot, közrendet fenyegető veszélyt, amelyet a harmadik országbeli személy jelenléte előidézhet, 14 napon belül megvizsgálja, hogy indokolt-e visszavonni a kiadott tartózkodási engedélyt vagy vízumot. Ha arról értesíti a tagállamot, hogy nem vonja vissza a tartózkodási engedélyt vagy vízumot, a kiutasítási határozatot meghozó tagállam nem viszi be a SIS-be a kiutasításra vonatkozó jelzést.

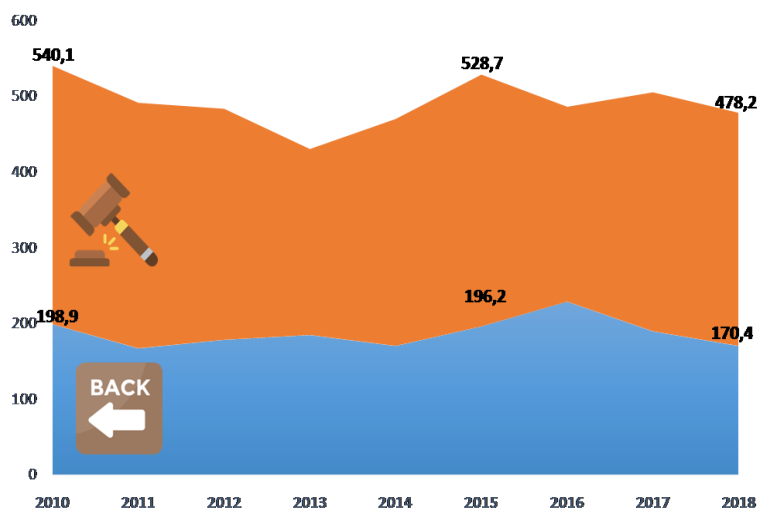
C. Utólagos konzultáció

Kiutasításra vonatkozó figyelmeztető jelzés bevitelét követően

Ha valamely tagállam kiutasításra vonatkozó figyelmeztető jelzést vitt be egy olyan harmadik országbeli állampolgárra vonatkozóan, aki egy másik tagállam által megadott érvényes tartózkodási engedéllyel/hosszú távú tartózkodásra jogosító vízummal rendelkezik, a figyelmeztető jelzést kiadó tagállam dönthet úgy, hogy vagy visszavonja, vagy fenntartja a kiutasítási határozatot. Visszavonás esetén azonnal törli a figyelmeztető jelzést. Fenntartás esetén az indokok megjelölésével értesíti a tartózkodási engedélyt vagy vízumot megadó tagállamot a kiutasítási határozatról, aki megvizsgálja az indokok, valamint a közrendre, közbiztonságra esetlegesen fenyegetést gyakorló helyzetet figyelembe véve, hogy indokolt-e visszavonni a tartózkodási engedélyt vagy vízumot. Döntéséről 14 napon belül értesíti a figyelmeztető jelzést kiadó tagállamot. Ha a tartózkodási engedélyt vagy vízumot megadó tagállam arról értesíti a

figyelmeztető jelzést kiadó tagállamot, hogy fenntartja a tartózkodási engedélyt vagy a vízumot, a figyelmeztető jelzést kiadó tagállam azonnal törli a kiutasításra vonatkozó figyelmeztető jelzést.

3. ábra: EU-ból kiutasítottak és távozottak, 2018, EU-28, ezer fő, kerekített érték

Forrás: [Infoszolg/Eurostat 2020](#) [[migr_eiord](#)] [[migr_eirtn](#)].

Források:

- [2020/14. Infojegyzet](#): Schengeni Információs Rendszer
- A harmadik országok jogellenesen tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról szóló irányelvtervezet, [COM\(2018\) 634 final](#)
- A Schengeni Információs Rendszernek a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok visszatérése céljából történő használatáról szóló rendelettervezet, [COM\(2016\) 881 final](#)
- A Bizottság közleménye; A migráció minden vetületre kiterjedő kezelése: az Európai Migrációs Stratégia keretében tett előrelépés, [COM\(2018\) 798 final](#)
- Visszatérési Kézikönyv, [C\(2017\) 6505 final](#)
- A Bizottság közleménye; Az Európai Unió visszatérési politika hatékonyságának fokozása, [COM\(2017\) 200 final](#)
- [Az Eurostat honlapja](#)

Készítette: dr. Ács Vera Judit
Képviselői Információs Szolgálat
E-mail: infoszolg@parlament.hu

infoszolg

Internet: www.parlament.hu/infoszolg
Intranet: intra.parlament.hu/infoszolg/
Telefon: (1) 441-6486